

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y DE AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dimarts 4 de Juliol de 1.899

Any XIV Num. 3.305

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora.

En Barcelona, litografia Mallefle, carrer Junquera, 6.

No's retornen los originals encara que no s'publicquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.

Provincies trimestre.

Extranger y Ultramar.

Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS
XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crò-
nica y rebide que sia tota classe de.....

TOS

Esparrachs d' Argenteuil

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho solicitin.

Los Motors de corrent continua à la vera la que extraordineria condicions d' economia en lo cost de compra y consum, reuneixen la de marxa silenciosa, gran llicipies, espay reduxit y facilissim maneig, ventatges difficult d' obtenir ab altres sistemes. Tenen marxa sensillement variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian à voluntat, las velocitats minimes à màxime.

Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgastes, son tan insignificents, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestes oficinas se facilitarán cuenta classe de datos siur necessaris.

Reus 9 Juny 1899 — per la Electro ReuseNSE, LO DIRECTOR.

DOCTOR J. MIRÓ
OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demés días de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde, havent tasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, primer.

Lo meeting revisionista

y las seves consecuencias

L' imponent acte realitat diumenge à la tarda pel poble de Reus impulsat per sos sentiments nobles, de humanitat y esperit de justicia, va tenir un coronament que ha desvirtuat tan dignas y simpàtiques aspiracions.

Lo SOMATENT que ab gust s' havia adherit als desitjos de tot Catalunya en que s' ordenés la revisió del procés de Montjuich; Lo SOMATENT, que aplaudi la iniciativa de celebrar un meeting revisionista, y Lo SOMATENT que també se sent batre "cor quan de defensar una causa justa's tracia y més si aquesta causa es de sentiments humanitaris, Lo SOMATENT deploa ab tota la seva ànima que hagués faltat serenitat d' esperit entre 'la oradors, y més la calma entre determinats elements, perque 'ls successos ocorreguts després del meeting poden causar perjudicis als mateitos à qui era nostre ànim defensar."

May hem sigut nosaltres partidaris de las revoltes en las poblacions, perque ie s'anch que en la major part d' elles se vèssan, es sanch d' amics nostres, de germans del cor, d' innocents, y es una sanch vessada inútilment, sense que reporti cap be à la Pàtria, ni à las mateixas idees.

Per aquestas raons trobarà lògich y natural los nostres lectors, segurament he trobarà també bé la població, que 'ns permetém no fer cap resena del meeting y no la fem perque en Juny vadir que 'l metge de la reunio era altre que 'l de la crida, en lo que ne hi estem conformes.

Y no es que 'nosaltrs nos espanyí la revolució, mètolo d' avans d' ésser no tou més que ganas de moren gatzaràs perque que 'ls que preténen dirigir las masses poguessin dir que Reus era sempre revolucionari.

Lo de la matinada, la crema de les casilles dels

Consums haurá de ferlos meditar; ells poden excitar el mal pero no són capassos d' aturarlos; evans hi ha homes capassos de ferho; avuy no.

Això es senzillament posar mes grills à la cadena; es fer al poble mes esclau; no es no ferlo lliure, que la llibertat vol una altra educació y no es ab les ensenyansas d' ans d' ahir com s' educa al poble.

Mentre no sigui això, nosaltres, mirant pels interessos de la població y pels interessos individuals, aconsellarém calme y reflexió, sobre tot molta reflexió, al poble, perque que puguen obrar per sé, y no instigatis per ningú.

Lo meeting

Fetas aquestas consideracions, dirém que 'l meeting se verificà sense'l més petit incident desagradable, y que s' aprobaron las següents conclusions:

1.* Demanar la separació de sos càrrecs de totas las autoritats que varen intervenir en lo procés de Montjuich.

2.* Demanar que 's castigui els culpables dels martiris, no sols dels que'n foren autors materials, sino també els que impulsen à ferlos.

3.* Demanar à tots los diputats à Corts que aprobin lo projecte de Lley presentat en la anterior legislatura per los senyors Ascárate y Junoy, reformant un article penal en losentit que cap la revisió d' un procés quan se considerin falsas las declaracions, y

4.* Demanar la rehabilitació de tots los que sufriren condemnacions ab motiu d' aquest procés.

Aprobades aquestes conclusions s' executa la sessió y la immensa majoria dels concurrents à la mateixa, se'n anaren tranquil i passej y a sus respectives cases.

**
En lo Colegi de Sant Pere
Un dels derrers grups que sortien del Frontó y que percert anava acompañat d' uns trenta de

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

La que paga més contribució de la pro-

Se 'n venen diariament à la botiga d' EN GAMBÚS, ca-rrer de Vilá (Bou), núm. 12.

brivals, los mateitos que ja eran als meetings vegat remplaudirlos sense solta, al arribar devant del Colegi de Sant Pere, situat el carrer de Seminaris, novament en Castellar, dirigit per Parets Maristas, començà a aprestregar l' edifici, trencant tots los vidres de les grans finestres, obrint verja forata à la porta de fusta de la entrada principal y enderrocant una altra de petita que hi ha al carrer de Sant Fernando. Es veu que n' Entenes de les autoritats de lo que succechia, se'n van anaren al lloc del fet per amayardos ànims exaltats vegentes allí lo M. d' Alcalde, Sr. Alcalde, los tinentes d' Alcalde Srs. Briansó, Vallés, Amat, Palau, y els m. Srs. Borrás, Navàs (J), Navàs (E) Oliva, Sedó y Güell, y Lo Sr. Coronel del Regiment de cavalleria de Tetuán, altres senyors oficials, lo Sr. Juje, l' Inspector de rondas municipals ab variis individuos d' aquesta forsa y guardia-termes y tres guardia civils.

Totas las autoritats econsellaven als grups de seva dispersió y l' Alcalde Sr. Font de Rubinat ordenà à la guàrdia civil que s' retires, com ho feu, manifestant al Sr. Coronel Comandant militar d' aquesta plazza, que no necessitava l' auxili de la tropa per aconsegar aquell principi de rebel·lió que li respondia de la conservació del ordre y dirigitse à las masses los hi diqué que ell fixava à la seva cultura may desmentida que 'l ferian quedar bé.

L' ordre, doncs, quedà restablert després de molts prechs de la autoritat municipal, y a las noches de la nit en l' aspecte de la ciutat era lo de tots los dies de festa, up cafès y societats estaven plens y à la funció del teatre hi concorregué també regular concurrencia.

La crema de las casilles de consums

A las doce de la nit, quan menos motius hi havia pera suposar que la revolta se reanudaria, un grup ab faixines y petroli s' encaminà a las casilles dels consums dels Directos, camí d' Aleixar y carretera d' Alcolea y després d' apedregar als guardias de consums que s' vegueren obligats à fugir, calà foch à las casilles.

Enterat lo Sr. Alcalde y senyors regidors d' aquest nou atentat, sortiren de la Casa Consistorial abont se trobaven reunits per previsió en direcció als diferents fiats, sense que s' poguessin topar ab lo grupo o grups incendiari y com aquells seguian ab la seva obra de destrucció en totas las casilles, en previsió que la cosa no passés à majors, sortí lo R. Regiment de Cavalleria de Tetuán à correr per los carrers de la ciutat y à guardar los fiats que eucara no s' havien encés.

Part d' aquesta forsa se topà ab los grups al camí de Tarragona y camí de Misericòrdia, fent algunes presoners que se'n emportà al quartel.

A les tres de la matinada l' ordre quedava nova-ment restablert.

Incident lamentable

Del topament de la tropa ab lo grup en el camí de Misericòrdia hi ha que lamentar un ferit, lo taver-

nier Joseph Segalà, à qui un Fficial li dispara un tir de revolver, clavàpeli la bala al costat.

Crut de primera intenció pel mejor militar Sr. Sedó, fou traslladat al Hospital Civil.

Com aquest fet nos ha sigut relatat de moltis dif-

ferents modos y nosaltres no 'n forem testimonis, nos

concretém en lamentar no s' hagi pogut evitar que 's

taqués ab sanch humana lo pis de nostres carrers.

Nous reforços

Trobantnes en que à la població no hi havia forces de la benemerita, lo Gobernador civil disposà que de

Tarragona vinguessin forces d' aquest instant, les que arribaren abhir al matí al mando d' un Tinent Coronel.

Assassinated suis son inquieto sicut sis, però

ab naixent a, però si es veix a soi riscirne sis

però que 's s'apareixen en el seu moment, al qual s'apareixen

que 's s'apareixen en el seu moment, al qual s'apareixen

Lo Somatent

Ab aquest simpàtic nom, ab el que fa XIV anys à la vanguardia de la santa causa del Catalans-me travalla aquest diari; dissipat, dia primer dei mes que corre s' inaugura en una de las més populoses barriadas de la ciutat comtal una associació de caràcter democràtic catalanista intranzigent, digna germana de les «Catalunya y Avant», «Montanyencs» y «Popular Regionalista».

L'acte com es de suposar, revestí tota la importància y serietat que era d' esperar, dat los elements ab que conípa y ab las personalitats que hi prengueren part.

Comensà la vetlla executant al piano l' senyor Massó a guna de sus harmoniosas pessas, las que cantà molt bé la simpàtica Srta. Vila, la que al acabar son travail fou obsequiada ab una toya d' ahont penjava en forma de cinta nostra gloriosa senyera. Llegiren poesías los senyors Folch y Torres, Amadeu Tous y l' nen Flos que foren extraordinariament aplaudits pel nombrós y distingit auditori que silenciós los escoltava. Lo primer galà del teatre català, Enrich Giménez liègi magistralment la hermosa poesia ae Mossen Coll, que porta per títol «Lo Somatent»; tenintse, al ésser aquí, d' alterar lo programa, puig lo senyor Borrás, director del nostre teatre, à causa dels successos de Badalona no hi pogué pendre part.

Després d' un curt descans vingué lo que era més esperat de la vetllada: l' doctor Roca en brillant discurs saludà y encoratjà en nom de «La Renaixença» à la novella societat; seguint i en l' us de la paraula l' senyor Marsans en nom de la «Catalunya y Avant»; lo Doctor Matí y Junyà que es sigue à la altura à que 'ns té acostumats y finalment l' apòstol sebadellenc senyor Campmany fou l' heroe de la nit ab sus at nad comparacions.

Lo discurs del president de «Lo Somatent», senyor Riera, fou una verdadera arega al poble de Catauanya, lo que cada dia's desvetlla més person falquier pervindre.

Lo discurs de gracies encarregat al conveniut company Deop fou coronat per una salva d' aplausos.

Un cop aixecada la sessió s' entonà, tothom à peu dret, l' himne nacional «Els segadors», donant per finida tan memorable vetllada, a la que de seguir així les corrents d'avui, qui sab sia ben aviat un fet lo suspirat triomf de la llibertat de nostra ben-haurada Catalunya.

J. BORRÀS Y SOLER.

2 Juliol 1899.

Arreplegant lo sagó y escampant la farina

Avui, que tant se parla de pressupòsits y dels nous impostos que ab els se crean, que de tot arren surten protestas y enquimera à to hom lo poder pagar tantes y tantas gabelas com s'inventan, es digne d' ésser llegida y tinguda en compte la següent notícia:

Segons «El Liberal», los sous dels generals sense destino ascendeixen à pessetas 3.506.162, los dels quefes y oficials en igual situació, à 8.739.570 pessetas, y ls de la escala de resesva à 12.430.234 pessetas, formant un total de 23.675.066 pessetas.

De manera que anyalment se gastan prop de 25 milions de pessetas pera entregarlos à uns senyors que sobran al Govern, y que no tenen altra feyra—exceptuada la de cobrar mensualment la nòmina—que passejarse tot lo dia ab las mans à la butxaca, y fer l' ofici de burgés, menjar, beure y no fer rès.

Y pensar que pera recaudar los cinch milions de duros que se li reparteix tant han de escarrassarre los que viuen del travall!

De mica en mica s' ompla la pica, diu l' adagi; y efectivament se va ompint de gota en gota ab la suor dels que trevallan, mes jayl quan es plena obra 'l ministre la grossa aixeta budianta en un s'ntament, al fons d' un pou sense sola que engoliria tots los rius haguts y per haver.

Al pas que aném no desconfiem veure plantar timbres móvils à las paperines de fideus, el paper d' estrassa ab que s' embolican las arengadas y à las quartillas destinadas à la imprenta; com y també vendre à bon preu en los estanachs paquets t'mbrats d' un paper si especial que se'n dirà de «Water-closets» y que subsituirà forzosament als números de periódichs atrassats en un lloc que es excusat anomenar y que sobre la porta de entrarhi s' hi lleix lo número 100.

Centralisant sempre

Ho tenen à la massa de les sanchas, y no poden fer altra cosa. Fins després de morts encara ho crucifírian tot. Madrid no sols es Espanya, sinó tot Europa, y fors d' allí tothom es provincial o forastero.

No n' tenien prou ab que hi hagin los Doctorats de totas las facultats; en què determinadas assignacions precisament tinguin que estudiarse ellí; que les úniques exposicions de Bellas Arts de Madrid sien las oficiales y que sos premis y medalles donguin certes aptituds y drets; que fins las oposicions dels mestres ab més de 2000 pessetas s' hagin de verificar ellí. Ab tot això y altre tant que podríam dir, no n' hi havia prou, era precis afegirhi una altra berrabassada.

Pera enriquir los Arxius de la Cort, s' havian de apoderar dels documents històrichs de les regions; despullassos dels testimonis de nosaltres grandesas, ro-

bernos, en una paraula, los monuments fechacents de la nostra història.

No altra cosa significa lo que s' intenta en l' Arxiu general de Valencia, y no altra cosa la disposició mandant signar envians als Arxius-magatzems madrilenys los documents dels Arxius provincials d' Hisenda, que lo que menos son es d' Hisenda sino que guarden los documents dels antics convents, monestirs y corporacions. Això en lo diccionari, te una paraula per calificarlo que no la volem estampar, y en lo Còdich un capitol reservat.

Consentiràm semblants reposicions?
Es molt fàcil perque avuy tot passa.

CRONICA

Observacions Meteorològicas

del dia 3 de Juliol de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 h.	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observació particular
9 m.	758	83		43	Ras	
3 t.	759	80				

Horas d'obser vacío	TEMPERATURAS	VENTS	NUVOLS
Máxima	Minim.	Ter. tip. direcció.	classe can.
Sol. 9 m.	42	15	22 S. Cumul 0'4
Sombra 3 t.	30	27	S. 0'4

Degut à las gestions practicadas per nostra primera autoritat local abir à la tarde foren posats en llibertat los individuos que van ser detinguts en la nit del diajenge per los successos que detallém en l' article de fondo.

Lo ferit Joseph Sagalà segons las darreres notícies segueix relativament bé sent d' augurar que la ferida no tindrà fetsa consecuències.

Desitjém sor complert restabliment.

Ahir al passar per lo carrer de Misericòrdia toparem ab una dificultat à la qual deurià passarre correccio. En una de las cases del mentat carrer hi ha instalada una cuadra d' animals quin duenyó fa correr à tots las horas del dia los cavalls carrer amunt y avall quan se tracta d' alguna venta y naturalment com que 'l carrer es molt estret no s' pot tranzitar per ell sense exposarre à pendre mal. A més d' això possan aquell carrer en un estat llàstimos d' inmundicia per mes que la brigada municipal procuri tindrel net. Cu- pliquem donchs en nom propi y dels veïns d' aquell carrer, al municipal del barri, procuri posar remedys à tal abús puig es ens via que 's veu molt concorreguda y ab més motiu quan fa poc temps va urbanisarre.

Lo dia d'ahir transcorregué ab tota tranquilitat. Sembla que las passions s' han conseguit adormirles.

De tots modos no serà per demés que nostres autoritats estiguin previngudes al objecte de sofocar qualsevol incident desagradable.

Nosaltres estém segurs que la cultura de nosaltres veïns es una ferma garantia que 'ls tets del diajenge no han de repetirse, de lo que 'ns en alegrarem.

Ab motiu de lo succebit lo diajenge à la tarde se suspengueren las festas que devian celebrarse en las Societats.

La funció del Teatre Fortuny encar que se celebrá no pogué acabarre.

Llegim en un colega tarragoní:

«Auir observarem que en la estació telefònica interurbana se cobraven los desplaigs de 15 pessetas sense l' impost de guerra, ó sia una pesseta y cinc céntims.

En cambi en telégrafos y correos no s' ha abolit encara dit impost.»

Ha rebut lo grau de Llicenciat en Medicina y Ciències don Joseph Maria Mallafre y Maricé, natural d' aquesta ciutat, ex-intern del Hospital de noys pobres.

Desde ahir fins lo 30 de Septembre, los Ajuntaments que no sien capitals de províncies verificarán la distribució y cobrança de las cédulas personals.

A la pròxima Exposició de París hi concorrerán 460 expositors catalans, lo qual demostra en gran manera la industria, comers y agricultura d' aquest nostre estimat país.

S' està organisant à Barcelona, un concurs regional de tiro.

Los organitzadors, estàn recabant la cooperació d' importants societats de tiradors de Girona, Lleida y Reus.

Ha sortit de Manila ab rumbo à Espanya l'oficial satlanticy Isla de Lozón, condubint 9 professors y oficiales, 20 presoners llibertats, 3 retirats de guerra, 5 viudades y órfenes, 18 soldats y material de guerra.

Lo capità general de Valencia en vista de las circumstancies, ha prohibit la anunciació de la peregrinació à Lourdes.

Hem rebut lo Resum de Agricultura y correspon al present mes y que conté lo següent annal:

«Anormalidades en la vegetación de la mancha, si-

nes, per M. M.—«Sobre el hormiguero ó cubrir l' tierra».—«Cultivo del azafrán en la província de Teruel».—«Mutualidad agrícola», per Joaquim Aguilera.—«Extracció del tanino», per Gabriel Gomez.—«Trilladoras perfectamente», per X.—«Influencia de la poda en la calidad del viñedo», per Lucio Semichón.—«Consideraciones», per J. Donón.—«Análisis industrial de la patata», per Isidro.—«Bibliografía».—«Problemas agrícolas».—«Crónica agrícola».—«Revista comercial».

En los presupuestos redactats per lo ministre d' Hisenda se fixa en 15 céntims lo preu de las tarjetes postals y en 20 las cartas pera l' interior del regne.

Fa alguns dies que s' troba ja prestant servei en la estació telegràfica d' aquesta ciutat l' actiu d' intelligent oficial de telégrafos que estava encarregat de la estació de la vila de Cornellà D. Mateu Lopez y Bosque.

Ans d' ahir arribà à Barcelona procedent de Filipinas lo vapor «León XIII».

Dit barco condubia un número regular de repatriats perteneixents als elements militar y civil.

La travessia sigué relativament bona. Ab tot, entre Singapoore y Aden ha sofrit lo barco algun fort balanceig, sense que 's produquis cap contratemps d' importància.

Los malaits han sigut pochs y en general de escassa gravetat, haventne mort tan sols un durant la travessia.

Entre 'ls passatgers civils hi ha empleats y particulars, y entre 'ls militars se n' hi compten algunes dels que ja estaven de garnició à Filipinas avans d' esclarir la guerra ab los tagals.

Les impresions que duhen los repatriats sobre l' estat d' aquells països, son bastant pessimistes, puig creuen que la guerra dels nort-americans contra 'ls indígenas, durrà encara algun temps, degut à la actitud ferma que demostren los filipins en no deixar que 'ls Estats Units s' apoderin d' aquella illa.

Lo recordem ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents espècies, puja à pessetas 363'31.

Secció religiosa

Sant d' eny. — Sant Laureà.

Sant de doma. — Sant Miquel.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entrades del dia 2

De Bilbao y Valencia en 25 dies, vapor «Cabo Negro» de 997 ts., ab efectes, consignat à D. Marién Pérez.

De Cardiff en 9 dies vapor inglés «Harold», de 932 ts., ab carbó.

De Cetze en un dia vapor «Cervantes» de 236 ts. ab bocys buits, consignat à D. Emili Borrás.

Despatxades

Pera Cetze vapor «Corre de Cartagena», ab vi.

Pera Gandia llaut «San Pablo», en llistre.

Pera Mazarrón llaut «Barcelonés», ab efectes.

Pera Marsella y escales vapor «Cabo Negro», ab carga general.

Pera Palma de Mallorca goleta «Joven Pepita», en llistre.

Pera Cetze vapor «Cervantes», ab vi.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona à les 4 de la tarda d' ahir:

Interior 61'92 Aduanas 93'25

Exterior Norts 47'

Amortisable Franques 37'65

Cubas 1896 68'25 Filipinas 11'20

Cubas 1890 58'25 Obs. 60'00 França 84'

Exterior París 60'90 Id. 30'00 » 42'50

París 22'70 Londres 30'90

GIROS

Paris 22'70 Londres 30'90

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROL, NÚMERO 27

Cotisiació à Barcelona à les 4 de la tarda del dia d'

ahir: 61'92 Cubas del 86 68'25

Orenses 11'20 y Cubas del 90 58'25

S. Joan 47' Ob. 50'00 Almanesa

Norts 47' Ob. 50'00 Alman

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la piazza de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Ops. Diner. Paper.

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 60 dies fetxa.			
" 8 dies vista			
París 90 dies fetxa			
París vista	22.40	22.10	22.70
Perpignan vista			
VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPERA.

ACCIONS	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense.	610	
Industrial Farinera	500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	495	
Manufacturera de Algodón	100	
Companyia Reusense de Transvias		
Companyia Reusense de Transvias privilegiadas de cinch per 100	200	

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de comprendre, la societat «Gas Reusense» acaba de fixar preus inverossímils al fluid Elèctric, que en plazo més o menys llarg se proposa servir als gens futurs abonats. Aq nest acort del Gas Reusense donerà com a immediat resultat la anulació del fluid gás en aquesta ciutat y se substitució per le fluid elèctric. Comprendentheixix nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que està portant a cap en aquests moments á fi de servir en breu plazo les deman's que indubtablement, ha de rebre del públich reusense y á les que atendrà per torn ríguros.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» fixa a sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los accepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servei regular d' alumbrat elèctric, nostra Societat estableix pera 'ls seus abonats les preus següents:

	Ptas.
Una lámpara incandescent de 5 bugles	1'25
de 10 "	1'75
de 16 "	2'50
de 25 "	3'75
Preu del kilowat, hora	0'50

En quant á les instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l'altra empresa.

Ab le favor que 'l públich nos dispensa res temèm, se 'ns perta á la lluya, á ella aném ab la tranquilitat del qui no la ha provocat devant solsament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director.

Academia Mercantil

CARRER DE SANTA ANA NÚM. 9
dirigida per

D. LOUIS ROUGET

S'ensenyançaran per un mètode facilíssim los idiomes FRANCÉS É INGLÉS. Així mateix se donarán lliçons de CALCUL MERCANTIL, TENEUDURIA DE LLIBRES, REFORMA DE LLETRA Y DIBUIX INDUSTRIAL. Tot á preus reduïdissims.

Hores de classe: de las 8 del matí á la una de la tarda y de las 3 de la tarda á las 7 de la nit.

Classes especials de FRANCÉS de 8 á 9 de la nit à TRES PESSETAS AL MES.

També hi ha classes especials pera senyoretas.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ESCORIAS THOMAS.
Végis 1º anunci de la quarta plana. Diri-
gir-se á casa Gambús, carrer de Vilá
Beu) 12.

Telegrames

Madrid 3.

Han produït gran disgust entre 'ls diputats y se-
nadors, les amonestacions de «El Tiempo», orgue de
Silvela, pera que 'l ministre no 's molestin y perdin
lo temps sententse en lo banch blau.

La premsa liberal aprofita en ses censuras con-
tra 'l ministre de la guerra per haver abandonat lo Par-

lament en plena discussió en que se li aludia directament.

—Lo senyor Sagasta ha resolt que un exministre liberal presenti al Congrés un programa econòmic complet ab motiu de la discussió dels pressupostos.

—Lo Capità general de Valencia telegrafia al ministre de la Guerra que ha dividit la població en tres districtes, distribuint les forces entre ells, donant instruccions als quetes de les forces de cada un dels esmentats districtes pera que puguen obrar ab independència, en lo cas que 's repeteixin los desordres.

—Tots los periódichs s'ocupan de los aconteixements de València, deduintne consecuencias tristíssimes en vista de la grave actitud que han adoptat los manifestants.

—Comunican de Córdoba que 'ls comerciants reproduiran la protesta contra 'ls Pressupostos.

—Lo senyor Durán y Bas ha manifestat á la Comissió de Pressupostos que està conforme en que 's redueixi 'l personal de la subsecretaria y direcció de Penals.

També sembla estar disposat á que 's reformin algunes audiencias territorials y á que 's estableixi una reducció á las quotas de jurats y testimonis.

—Lo Gobern no té cap telegrama d'Alemanya, relatiu á la presa de posició de les Carolinas, Marietas y Palao, ni ha pogut rebrer, perque però siix denou posar d'acord abdos Goberns, pera que concurreixin al acte representacions d'un y altre Estat.

—Lo senyor Blasco Ibáñez entaulerà debat demandant la expulsió dels jesuites.

—Un telegrama de Nova York diu que resulta insuficient lo bloqueig de Luzón y que 'l Gobern ha disposit que 's utilisin los canons que foren apressats als espanyols.

Afegeix lo despatz que Mac-Kinley té en estudi un nou plan de campanya.

—En los círculs polítichs han assegurat vari's personatges de primera fila del partit conservador que 'l Gobern te 'l propòsit de demanar al Congrés que acordi celebrar sessions dobles ab objecte de que 'ls pressupostos quedin aprobats á la major brevetat possible.

Això sembla que será combatut per vari's polítichs, los quals están decidits á ter una obstrucció constent, en lo cas de que 'l Gobern consegueixi posar en pràctica son desitj, perque que d' aquesta manera resulti lo temps igualat y triguin en quedar aprobats los pressupostos lo que haurien trigat á haverse aprobats ab las sessions senzilles que ordenadament celebren la Cambra Legislatives.

Paris 3.

Los alcaldes de Bruselas, Lieja, Gante, Amberes y altres punts han manifestat al rey Leopoldo que douada la efervesència que 's nota entre l' element popular no poden respondre de la conservació del ordre públich en los respectius departaments y que únicament desapareixerán los temors si 'l govern retira del Parlament lo projecte de llei sobre reforma electoral.

Lo rey va contestar que 'l codicil fonamental del Estat li prohibeix per era intervindre en l' assumpto.

Afegeix lo periódich «Le Petit Bleu» que existeix lo propòsit de disoldre la Cambra dels diputats, si 'ls partits no arriben á un acord en lo referent al projecte de reforma de la llei electoral.

—Diumenge á la nit s'organizá á Amberes una numerosa manifestació composta en sa major part de socialistes y progressistes, portant banderas y profirint en crits ofensius al passar per devant dels círcols catòlics.

No hi hagué desgracies personals y la reunió 's va disoldre pacíficamente.

—Telegrafian de Brest que 'ls oficials del barco de guerra «Sfax» han declarat als periodistas que al abandonar Dreyfus l' illa del Diable semblava tindre l' aspecte d' un gran abatiment, pero que durant sa estancia a bord havia millorat molt.

No es exacte, afegeixen, que Dreyfus hagi estat malalt durant la travessia.

A bord se 'l considerava com un oficial arrestat. Ningú li pariva.

Pero 'l segon quete del «Sfax» que tingué alguns moments de conversa ab Dreyfus, cregué veure en lo presoner una gran confiança en l' èxit de son procés.

—Alguns periódichs diuen que Dreyfus a la primera entrevista que celebrà ab sa esposa estava com idiotitzat.

De sos llavis, diuen, s'escapaven frases incohärenents.

Sembla que les parables de Mme. Dreyfus no lo gravaren arrancarlo de sa abstracció.

Segons altres periódichs Mme. Dreyfus ha declarat que havia trobat al presoner de la illa del Diable en un estat relativament satisfactori.

—Lo diumenge lo passa Dreyfus a Rennes en completa tranquilitat.

A Paris s'adoptaren tots generos de precaucions en previsió de possibles contingències.

L'ordre no s'alterà en lo més mínim.

Lo procés contra Mr. Zola està senyalat pera 'l dia 11 d' aquest mes, pero probablement s'aplazara la seva vista.

La opinió pública dels Estats Units se mostra cada dia més alarmada en vista de la situació dels norteamericanos a Filipins.

—Telégramas rebuts donen compte d' haver ocorregut una catàstrofe a Bretanya.

Dos excursionistes, aficionats a passeigs marítims, realisaren un d' aquests passeigs per les costes de Carnabou.

Lo bårcó en que anaven se gira y 'ls dos moriren segats, sent inútils quants esforços se feren per salvarlos.

—Londres.—A jutjar per les notícies que 's reben del Transvaal, la agitació pren grans proporcions en aquella República, desde que 's coneixé'l text del últim discurs pronunciat per lord Chamberlain.

Los transvaalencs, que no volen cedir á las exigències d' Inglaterra, no emegan los propòsits d' arrostrar una guerra ab aquesta potència.

Al efecte, estan realisant preparacions militars de consideració, havent contractat lo suministre d' armes y municións.

—Se considera ademés segura una intel·ligència secreta entre 'l Transvaal y 'l estat lliure d' Orange.

—Telegrafian de Lubek que en l' esmorzar celebrat á bord d' un vach, l' Empereur Guillerm pronuncia un extens discurs en lo que, com de costum, va manifestar lo propòsit d' aumentar la marina alemany.

Digué que la marina de guerra influeix molt en les forces d' un país.

—Alguns periódichs fan constar que en lo moment de desembarcar l' ex-capità Dreyfus s'embava gosar de bona salut.

—Al dir d' alguns periódichs alemany's, lo comte Stertzog ha trobat lo mèdi de donar direcció als globos.

Afegeixen d'altres periódichs que 'l Emperador, lo Rey de Wuttemberg y 'l gran duch de Baden presenciaran les experiències que 's van á fer ab lo nou globo inventat per lo mèdit comte.

Imp. de C. Ferrando.—Plasa de la Constitució.

Gas Reusense

Alumbrat elèctrich

Establert ja 'l servei del alumbrat elèctrich, aquesta Societat suministrará lo fluid ahont vulga que 's demani, desde la posta á la sortida del Sol, baix los mateixos preus establerts, á saber:

Una lámpara incandescent de 5 bugles,	pessetas 1'25 al mes
de 10 "	1'75 al "
de 16 "	2'50 al "
de 25 "	3'75 al "

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo consum d' una lámpara de 10 bugles durant trenta hores) pessetas 0'50.

Així mateix continuará practicant gratuitament las instalacions particulars.

Reus 19 de Maig de 1899.—L' Administrador.

Singlets 12

REUS

LLIBRERIA

Singlets 12

REUS

Cumplert assortit d' objectes d' escriptori. Id. id. de llibres ratllats. Id. id. de tota classe de paper. Plomas, quaderns, carnets, llapis etc. etc.

TOT A PREUS VENTATJOSOS.

No vos equivocau.--Singlets, 12.--Reus.

**Libre Important
CARTILLARÍA RÚSTICA
PREUS DELS PLANTADORS
DE VINYAS AMERICANAS**

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment, a tots els pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell s'á més de donar-se compte dels importants temes que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurní de Noya, s'hi troben explicades ab clareta totas aquelles operacions y cuidados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cap americà, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empeit; poda, y alseida dels ceps y manera de cuidarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y fermar las vinyas, etc., etc.; seguit d'altres no menos importants dats molt dignes de tenir-se en compte sobre la manera de conduir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blancks y rosats, y cuidados de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més pràctics e intel·ligents viticulors d'Espanya y França; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que puga compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 100 páginas en bon paper y clara impressió, enquadernat a la holandesa y s'ven en aquesta Imprenta, al preu de UNA PESETA.

**OBRA NOVA
Fills ilustres de Reus**

Francisco Gras y Elias

5 pesetas exemplar.—Seven en aquella impremta.

**INSTITUT VACUNOGENO SUÍS
LAUSSANNE**

Dipòsit exclusiu a Reus
D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 30.

LINFÀ

Patas.

Tubo pera 2 ó 3 vacunes. 1.00
Tubo pera 8 ó 10 vacunes. .150
Tubo pera 20 ó 25 vacunes. .3.00
Estoig ab 5 tubos pera 2 ó 3 vacunes. 1.400

PULPA

Placas pera 3 ó 4 vacunes. 1.50
Placas pera 6 ó 8 vacunes. 2.00
Frascos pera 25 vacunes. 18.00
Frascos pera 50 vacunes. 15.00

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

ESCORIAS THOMAS

COM. ADO. FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

Lo més econòmic, lo més eficàs, lo més durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB. POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KALINITA, ETC:

Hotel de Paris Peñíscola

NITRAT DE SOSA

ADOBAZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 12 A 16 00 AZOE Y D'EFFECTES RAPITS Y SEGURS

1898

Dirigir-se pera prospectes e informes sobre lo empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

No vos endavantarem. — Singüelar, 15.—Reus.

Ferrocarril econòmic de Reus á Salou
Servei de trens de viatgers
que regirà desde el 1 de Juliol de 1899.

SORTIDAS DE REUS SORTIDAS DE SALOU

Mati

Mati

Tren núm. 2	á les 4.10	Tren núm. 1	á les 4.56
»	5.45	»	11.45
12	»	12	10.30
14.25	»	7.20	13
16	»	8.09	15
»	»	»	10.10
4	»	9.00	10.01
20	»	10.48	3
			10.49

Tarde

Tarde

Tren núm. 22	á les 12.35	Tren núm. 25	á les 2.33
»	2.32	»	2.15
26	»	3.14	3.57
28	»	3.56	3.31
30	»	4.38	3.33
32	»	5.20	5.21
34	»	6.02	6.45
36	»	6.44	Nit

Nit

Tren núm. 39

Tren núm. 38	á les 7.24	»	41
			8.15

Acadèmia Mèdica Universitària

OBSERVACIÓ: Los días festius á més dels trens indicats en lo present quadro sortiran lo núm. 24 de Reus á la 1.14 y 1 núm. 23 á la 1.45 de Salou.

Lo viatger que no presenti lo billet que li dona dret á ocupar un assent en los trens, pagará lo doble de son preu, segons tarifa ordinaria (Article 95 de la Lley de Policia ferroviaria).

Lo tren núm. 2 que surt de Reus á les 4.10 del matí y el núm. 41 que surt de Salou á les 8.15 de la nit no tenen entrades al tramvia.

Preu d'anada y tornada 1.05 peseta. Noys de 3 a 7 anys 50 céntims.

Tramvia á vapor desde la estació del ferrocarril econòmic fins devant lo carrer Closa de Mestres.

Servei de trens combinats que regirà desde primer de Juliol de 1899.

Sortidas de la Estació. — Matí: 5.25, 6.59, 7.50, 8.40, 10.32, 11.30. — Tardes: 3.02, 3.42, 4.24, 5.06, 5.50, 6.30, 7.14.

Sortidas del carrer Closa de Mestres. — Matí: 5.40, 7.12, 8.00, 8.45, 10.40. — Tardes: 12.30, 2.15, 3.10, 3.52, 4.34, 5.16, 5.58, 6.40, 7.20.

OBSERVACIÓ: Los días festius á més dels trens indicats en lo present quadro sortiran lo tren de la estació á les 2.10 y del carrer Closa de Mestres á la 1.39.

Les horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Reus 23 de Juny de 1899.—L'Administrador, Joseph M. Ciurana.

Acadèmia Mèdica Universitària

Acadèmia Mèdica Universitària